

Intersexuella barn far illa av genuskirurgi och stigmatisering

Slutreplik av **Xzenu Cronström Beskow**.

I SITT SVAR på min artikel lyfter Mats Reimer flera aspekter av situationen för de människor som i många fall själva föredrar att kalla sig för intersexuella, men som sjukvårdspersonal ofta föredrar att kategorisera som DSD - Disorders of Sex Development. Detta är ett brett fält med många intressanta problem. I min artikel nämner jag detta fält endast i förbigående, vilket innebär att jag underlåter att skildra det med ens en bråkdel av den nyansrikedom som detta fält förvisso förtjänar. Således vill jag härmed tacka Reimer dels för att han lyfter frågan i sig, och dels för att han lyfter intressanta aspekter av den.

Reimer bekräftar min artikels poäng angående intersexualism: Medicinskt omotiverad kirurgi på spädbarn

i syfte att passa in dessa i en social tvåkönsnorm var tidigare standard, men denna praktik är numera på utdöende. (Istället blir det efter hand allt mer självklart att könstillhörighet utgår från individens självupplevda könsidentitet, vilken då får utgöra grunden för eventuell genuskirurgi.) Här kompletterar Reimer med att påvisa att denna övergång är en gradvis process som för det första har mer än en enda vändpunkt, och som för det andra ser delvis olika ut i olika länder. Detta borde jag ha nämnt i min artikel. En betydligt mer relevant aspekt som någon av oss också borde ha nämnt är att den typ av barn-genuskirurgi som jag nämnde att Världshälsoorganisationen med flera har kritiserat inte enbart påverkar könsorganens utseende: I många fall har kirurgen även förorsakat sterilitet och/eller minskad förmåga att fysiskt uppleva sexuell njutning.

Huruvida sådan könsstympling i slutändan bör genomföras eller ej är förvisso en politisk och moralisk fråga snarare än en vetenskaplig fråga. Däremot är operationens rent biologiska konsekvenser och komplikationsrisker en fråga för medicin/naturvetenskap, samtidigt som sociala/psykologiska och kulturella aspekter på operationen är en fråga för samhällsvetenskap/psykologi och humaniora. Vetenskapen kan göra goda insatser för att moralen ska bli välgrundad. De val som människor gör i personliga, moraliska och politiska frågor bör de inte behöva göra i blindo. I stället bör de som tar ställning få ordentlig uppbackning från samtliga relevanta vetenskapliga fält. Få fri tillgång till fakta, perspektiv och analysverktyg. Målet bör vara nyanserad kunskap och bred förståelse, snarare än att begränsa till någon enda överförenklad "sanningen". I detta ingår att synliggöra sociala normer och språkliga

diskurser så att dessa blir tillgängliga för kritik: Det duger inte att låta dem förbli underförstådda eller att låta dem felaktigt framstå som om de vore eviga sanningar eller naturvetenskapliga fakta.

Reimer använder en retorik som för det första konstruerar föräldrars krisreaktioner som en fråga om medicinska problem hos barnet, och som för det andra ställer intersexualism och HBTQ mot vartannat. Visst stämmer det att en del intersexuella barn, dock långtifrån alla, även har rent medicinska problem som behöver behandlas. Situationen blir dock knappast lättare för föräldrarna att bära av att sociala normer i förening med sjukvårdens rutiner och lagstiftningens krav på binärt personnummer sätter press på föräldrarna att snabbt kategorisera barnet in i en social tvåkönsnorm. Reimer nämner att högsta prioritet är att sätta barnet i kontakt med expertteam som endast finns på ett fåtal orter, och av Reimers beskrivning att döma ligger dessa teams primära fokus på att kategorisera barnet som antingen pojke eller flicka, snarare än på att försäkra sig om att barnet kan kissa ordentligt och att det inte blir uttorkat.

Reimer visar hur enkelt det är att retoriskt ställa HBTQ och Intersexualism mot vartannat. Detta visar på en stor svaghet i HBTQ+-begreppet. Plustecknet är så lätt att skaka av sig. Visserligen bör intersexualism rimligtvis anses ingå i HBTQ även utan att lägga till något plustecken, men detta är inte uppenbart självklart. För att säkerställa att Intersexuella och Asexuella ska vara inkluderade så används ibland termer som HBTQIA+. Problemet med denna typ av lösning är dock dels att det blir väldigt många bokstäver om alla ska inkluderas, och dels att för

varje bokstav som läggs till så blir det mer exkluderande för de relevanta minoriteter som inte får någon egen bokstav. En mer elegant lösning som också är på frammarsch är att i stället tala om GSRM, vilket på svenska kan utläsas som: "Genus-, Sexuella och Romantiska/Relationella Minoriteter/Mångfald". Denna lösning innebär också ett steg bort från att rangordna minoriteter i hierarkier där homosexuella görs till norm på bisexuellas och transpersoners bekostnad - samtidigt som dessa HBT-personer i sin tur görs till norm på alla andra relevanta minoriteters bekostnad.

Värderingsmässigt går det aldrig att vara helt neutral. Alla människor har värderingar. En skeptiker bör vara medveten om sina egna värderingar. Klargöra sina moralfilosofiska ståndpunkter, snarare än att låta dessa vara underförstådda. Förhålla sig kritisk till alla moralfilosofiska ståndpunkter inklusive sina egna, och aktivt sträva efter att inta så rimliga positioner som möjligt. I sina stadgar tar VoF ställning för grundläggande demokratiska principer, till vilket vi bör räkna mänskliga rättigheter och därmed alla människors lika värde/värdighet. Sedan flera år tillbaka medverkar VoF i de årliga pridefestivaler som hålls i bland annat Stockholm och Göteborg. Dessa utgör utmärkta miljöer för att sprida kunskap, skepticism och kritiskt tänkande. ✍️